

אלה

משמש בניקוד אלה, ובניקוד אלה שהוא לשון של שבועה כלשון הפסוק "שבועת האלה" - שבועה של קללה.

ולשון אלה, כמו שמפורש בחז"ל ומובא ברש"י, ההבדל בין אלה ל'ואלה' עם ו', 'אלה' פוסל את הראשונות, ו'אלה' מוסיף על הראשונות.

והמהות של אלה בהגדרה השורשית והיסודית - אלה הוא לשון של שבועה, מהו שבועה ומהו אלה? - שבועה כידוע הוא מלשון של שבע שבועה-שבע, אבל אלה - ו' פעמים ו' שעולה ל"ו זהו הגימטריא של אלה, ולפי"ז שבועה היא במדרגת שבע ואלה היא במדרגת שש, זהו אלה - אלה, ו'ואלה' עם ו' מוסיף, עולה בגימטריא שבע פעמים שש ולא שש פעמים שש.

'אלה' שפוסל את הראשונות, זה מאותו לשון של אלה שהוא לשון של קללה, ומכח כך 'אלה' פוסל את הראשונות שקללה - פסולה מקבילים אהדדי.

שורשי הדברים -

מדרגת יום שישי דמנשה בראשית

כידוע בכל יום מששת ימי בראשית שהקדוש ברוך הוא ברא את עולמו נאמר בו 'כי טוב' חוץ מיום שני שנברא בו גיהנם שלא נאמר בו 'כי טוב', אבל מאידך גם לא נאמר בו להיפך, והוכפל ביום שלישי פעמיים 'כי טוב'.

אבל ביום שישי מצד אחד נאמר בו 'כי טוב' אבל זה צד אחד של מטבע, ומאידך נאמר בו ג"כ שיש בו רע, דבר והיפוכו - מצד אחד נאמר בו לשון של 'כי טוב' אבל מאידך נאמר בו גם לשון שנברא בו מציאות הרע, שזה מה שמפורש בקרא "ועץ הדעת טוב ורע", והרי שביום שישי נאמר בו גם לשון של טוב וגם לשון של רע.

בשאר ימים, או שכתוב בהם טוב, או שלא כתוב בהם טוב, אבל לא כתוב בהם לשון של רע, אבל ביום שישי נאמר בו טוב - ונאמר גם אופן של שלילת הטוב שזה מה שנאמר בו 'לא טוב היות האדם לבדו' - ויתר על כן נאמר בו גם להדיא בפעם ראשונה בלשון דקרא את הלשון של רע.

זהו יום שישי דמעשה בראשית.

וה'פועל יוצא' של אותו רע כמו שברור ופשוט - שכשאדם הראשון אוכל מעץ הדעת טוב ורע - ע"י אכילתו מעץ הדעת הוא מוציא את הרע מהכח לפועל, ודייקא זה נעשה ביום שישי, שביום שישי יש בו הוצאה של הרע מהכח לפועל, כל זמן היות העץ הדעת טוב ורע, הוא נמצא בכח, אבל כאשר אדם הראשון וחווה אוכלים ממנו, הם מוציאים את הרע מהכח לפועל.

וכפי שחודד, ההוצאה הזו נעשית דייקא ביום שישי, שמצד מדרגת הזמן זה ביום שישי.

וברור ופשוט הדבר שזה לא מקרה שביום שישי נאמר לשון של רע, ושביום שישי הרע יצא מהכח לפועל, אלא שבשש עצמו נמצא מציאות של תנועה שגורמת לרע לצאת לפועל, יש מצד מדרגת הנפש האוכלת שזה אדם הראשון וחווה שאכלו, ויש מצד הזמן שהם אכלו, ומצד הזמן שהם אכלו שזהו יום שישי - מונח בו ביום שישי עומק כח מציאות הרע.

אכילת יום שישי מצד התיקון ומצד הקלקול

ולכן כאשר חל נקודת קלקול ביום שישי - היה יכול לחול בו נקודת קלקול ויכל לחול בו נקודת תיקון. אם היה בו אופן של תיקון זה היה באופן של "ואלה" - מוסיף על הראשונות, ואז היה המציאות שכל ששה ימים נעשה בהם תוספת שבת, וכדברי הגמ' הידועים בסנהדרין אדם הראשון היה נכנס לסעודה מיד שזה סעודת שבת קודש, אבל באיזה אופן הוא היה נכנס כמו שמבואר הרי בגמ' שאפשר להתחיל את הסעודה ביום שישי באופן של 'פורס מפה ומקדש', וא"כ אם אדם הראשון היה אוכל את הסעודה הזו באופן שהוא היה מתחיל את הסעודה באכילה מעץ החיים ביום שישי בבחינת 'ואלה מוסיף על הראשונות', שהוא היה מוסיף על השביעי בשישי, שזה הו' שהופכת את ה'אלה' - ששה פעמים שש לששה פעמים שבע, כלומר, זה לא שבע ולא שש, אלא זה שבע פעמים שש או שש פעמים שבע, שזה נקרא 'מוסיף' שבתוספת שבת הוא מוסיף על השבת מהיום חול ומצרף אותו לשבת, זה היה אכילתו של אדם הראשון אם היא היתה אכילה ראויה.

ועוד פעם יש כאן הגדרה יסודית, אילו הוא היה אוכל מעץ החיים, זה לא היה דין של אכילה של יום שישי, אלא זה אכילה מדין סעודת שבת, ומה שזה ביום שישי זה מכח שאפשר להקדים את הסעודה ע"י 'פורס מפה ומקדש', ולכן האכילה היתה צריכה להיות אכילה של סעודת שבת קודש, ומעולם לא היה צריך להיות אכילה של יום שישי, וא"כ היה מתקיים ביום השישי ה'ואלה' - מוסיף על הראשונות.

אבל כאשר הוא אכל אכילה דקלקול מעץ הדעת טוב ורע, שהסעודה שלו היתה באופן של יום שישי, שהרי מצד השבת קודש לא שייך שיהיה באכילה מציאות של רע, "כל דינין מיניה מתערין" שאין בשבת קודש מציאות של רע, וא"כ, הסעודה הזו משתייכת ליום שישי ולא משתייכת ליום השביעי.

פגם ד'בל תוסיף' לעומת תוספת שבת

והרי כמו שאומרים חז"ל, היה שם פגם של 'בל תוסיף' שהקב"ה אמר לא לאכול, והם הוסיפו גם לא לגעת, והיינו שבמקום שה'תוספת' היתה צריכה להיות באופן של 'תוספת שבת' כלומר, סעודה שיסודה מכח תוספת שבת, הם הוסיפו בכח הרע לא רק לא לאכול אלא גם לא לגעת, שהרי בשבת כידוע מאד, יש איסור דאורייתא של ל"ט מלאכות, ויש איסור דרבנן של מוקצה, והאיסור במוקצה הוא להניע את המוקצה, אין איסור לגעת במוקצה, וכשהם הוסיפו את ה"לא תגעו בו" אין לאיסור הזה שייכות לשבת, הוא לא קיים ביסוד הדין של שבת.

פגמי האכילה שמנח יום השישי

ומכל מקום, התוספת הזו שחלה מכח מציאות הקלקול של חטא אדם הראשון גורמת שהסעודה הופכת להיות סעודה של 'יום השישי' ולא של 'תוספת שבת' מצד הקדושה.

ויתר על כן, שהרי זה מפורש בהלכה שאסור לקבוע סעודה ביום שישי מצד כבוד שבת כדי שיאכל לתאבון, עד כמה שהוא היה אוכל מעץ החיים, זה סעודה של שבת, אבל עד כמה שהוא אוכל מעץ הדעת שזה סעודה של יום שישי, א"כ, זמן הקביעות של הסעודה הוא ביום שישי, ובפרט למ"ד עץ הדעת חטה היה שא"כ יש כאן מציאות של קביעות סעודה, וא"כ זה נאכל בזמן שנאמר בו איסור להפכו לזמן סעודה, וכמובן, לא בגדרי דין כפשוטו, שעדיין לא ניתנה תורה ולא היו תקנות דרבנן, וכו', אבל בשורש הפנימי של הדבר מונח כאן שורש האיסור לאכול בערב שבת מדין כבוד שבת, שמדין כבוד שבת לא היה ראוי שהוא יאכל כלל.

וא"כ הסעודה הזו היא פגם ביום השביעי, שהאדם לא מגיע למדרגת ה'שביעי' אלא פוגם ב'שביעי' ונשאר ב'שישי'.

ובעיקר האיסור לאכול בערב שבת, כמו שהוזכר, כפשוטו הטעם הוא כדי שיהא תאב לאכילת שבת מפני כבוד השבת, אבל בעומק הדבר, מונח כאן בדקות פגם מצד שני הצדדים, אם הוא אוכל בשישי א"כ הוא

מחשיב את השישי יותר מן השביעי, זה לא רק שהוא מזלזל בשביעי אלא הוא מחשיב את השישי יותר מן השביעי, זה עומק האיסור אכילה.

ובדקות יותר – בפרט ששייך שכבר יהיה בו את ההארה של תוספת שבת שזה בזמן מנחה קטנה ובפרט משעת פלג המנחה שזה ורבע קודם סוף היום, שהרי הגמ' אומרת בסדר הזמנים שהיה ביום שישי דמעשה בראשית – מתי נברא אדם הראשון וכו' ובזמן של אמצע שעה עשירית – שזה הזמן של פלג המנחה – זהו זמן האכילה שהוא אכל מעץ הדעת, וא"כ, זה זמן שראוי להיות בו תוספת שבת, ובמקום להוסיף אותו לשבת, הוא משייך אותו דייקא ליום השישי כמו שנתבאר.

כל זה א"כ, ביאור מעט לפחות להבין, שהפגם חל ביום השישי עצמו, בו חל מציאות של פגם בכח ה'שש' עצמו.

מהות ה'דבר והיפוכו' שבשש

ויסוד המציאות של 'שש', כידוע יש את ה'שש' שהוא מספר בסדר המנין שזה מדרגת יום השישי, אבל במדרגת מקום זה צורת רבוע שיש בו שישה צדדים, מזרח, מערב, דרום, צפון, מעלה ומטה, וכמו שחידדו רבותינו, זה לא רק הגדרה שיש במקום ששה צדדים, אלא מונח בו שלכל דבר יש בו 'דבר והיפוכו', היפך המעלה – מטה, היפך המזרח – מערב, היפך הדרום – צפון, כל אחד מהם הוא הפכי לזולתו, זה ה'דבר והיפוכו' בלי להיכנס כרגע מה הגדרת ה'דבר והיפוכו' בכל אחד מהצדדים, אבל בהגדרה הכוללת של הדברים, מונח כאן שזה לא ששה צדדים אלא זה שלושה צדדים של 'דבר והיפוכו' שנעשים ששה, זה ההגדרה של מציאות ה'שש'.

וברור הדבר – זה העומק של האכילה מעץ הדעת טוב ורע, לא כתוב שהיה בו טוב, והיה בו גם רע, ברור לכל בר דעת שמה שכתוב כאן זה, שהיה בו 'דבר והיפוכו', היה בו טוב-ורע, 'טוב לעומת רע, רע לעומת טוב' כלשון רבותינו, כלומר יסודו, מהותו, גדרו והוייתו היא מציאות של 'דבר והיפוכו'.

והרי שהתפיסה של ה'שש' מונח בה אופן ההתנגדות שזה תפיסת 'דבר והיפוכו'.

בשורש השורשים ה'דבר והיפוכו' הוא באופן של כללות שהם נכללים יחד, אבל למטה כל דבר והיפוכו הוא כח המתנגד, הפכו של הדבר מתנגד אליו.

וא"כ, זה עומק ההגדרה של מציאות ה'שש', ולכן שש בדקות היא הכפלה של שלוש וזה מונח במילה שש עצמה – ש'-ש' ר"ת שלוש שלוש, כלומר זה לא תפיסה של שש כפשוטו אלא כל שש יסודו בעצם שלוש ועוד שלוש כי זה דבר והיפוכו, זה המהות של המנין הנקרא שש.

'שבת שלום' - היפך המלחמה של יום שישי

והרי שכאשר אדם הראשון אוכל מעץ הדעת טוב ורע, כפי שנתחדד שהוא אוכל אותו ביום השישי, שהוא אוכל אותו מדין ה'שישי' ולא מדין ה'שביעי' כמו שהרחבנו לעיל, ועכשיו ביתר ביאור מתבאר שהוא אוכל אותו מדין שישי ולא מדין שביעי, כלומר שמה שהוא אוכל מדין שישי היינו שההויה של כל מציאות יש לה מציאות שהיא כח הסותר אותה, שזה ששה צדדים שכל כח וכח סותר את מהות השני, זוהי האכילה שהוא אוכל מעץ הדעת ביום השישי שמונח בו ה'ש'-ש' כמו שהוזכר, דבר והיפוכו, דבר הסותר זה את זה.

לעומת כך אם הוא היה אוכל באופן של שבת, בשבת אין מציאות של מלחמה, שהרי בשבת נאמר "אל יצא איש ממקומו ביום השבת", 'שבת שלום' - כל המידה של שבת היא שלום, כל מלחמה היא שאחד נכנס לגבולות השני שזה הרי היסוד של תפיסת מלחמה, ובהגדרה החיצונית, זה אפי' כפשוטו שעיקר המלחמות הם על גבולות, על מקומות, כל אחד נלחם על מקום הגבול איפה הוא יהיה, ואחד נכנס לרשות חברו וזה גופא נקודת המלחמה, אבל בשבת שנאמר 'אל יצא איש ממקומו ביום השבת', א"כ אין מציאות של מלחמה, אין את שורש מציאות המלחמה ולכן הגדרתה של שבת כפי שהוזכר, היא נקראת 'שבת שלום', בשבת נעשה שלום.

וכמו שהרי אומרת הגמ' ששני מלאכים מלווים לו לאדם בליל שבת וכאשר זה נעשה באופן של תיקון, מלאך רע בעל כרחו עונה אמן, כלומר, מחמת שזה ה'שבת שלום', ולכן 'מלאכים מלווים לו לאדם' שזה ה'עושה שלום במרומיו', זה האור שמאיר בשבת קודש, השלום שבמרומיו מתגלה בשבת קודש שהיא מעין העולם הבא, מתגלה בה מעין השלום העליון, זה ההגדרה של שבת בקצרה ממש.

ומ"מ א"כ, זה עומק ההבדל אם אוכלים במדרגת ה'אלה' לבין אם אוכלים במדרגת 'ואלה', אם אוכלים במדרגת ה'אלה', זה קללה, וזה הקללה שנתקלל אדם, זה הקללה שנתקללה חוה וזה הקללה שנתקלל הנחש.

אבל אם אוכלים במדרגת 'ואלה' שהאכילה היא במדרגת צירוף לשבת קודש, נעשה אופן של מציאות של שלום.

ובעומק, ההגדרה שזה שלום ברור להמתבאר כמו שחידדנו, שמדין האכילה של יום שישי בתיקון זה אכילה מדין תוספת שבת, זה לא אכילה של 'אלה', של קללה, אלא זה אכילה של בחינת **שבועה**, של מדרגת ה**שבוע**, של יום השביעי שזה שבת קודש, ואז מתגלה הממוצע שבמקום ה'אלה' שפוסל את הראשונות, מתגלה ה'ואלה' שמוסיף על הראשונות, ומצד כך, כל נקודה היא איננה מתנגדת לדבר אלא היא תוספת על הדבר.

השייכות בין 'שבת שלום' לדין תוספת שבת

זה עומק ההבדל בין מציאות המלחמה למציאות של שלום, במציאות המלחמה שהיא מציאות של שש כפשוטו – כל מציאות יש לה את הדבר ויש את נקודת הפכו והם מתנגדים, ואז נעשה מציאות של מלחמה, אבל במדרגה של שביעי, של 'שבת וינפש' שיש דין של תוספת שבת, מתגלה שכל דבר שהוא זולתי, הוא לא מתנגד אלי אלא הוא תוספת על ההויה שלי, זה נקרא תוספת שבת, מה שיש דין של תוספת שבת ומה ששבת נקראת שלום זה לא שני דברים נבדלים זה מזה, אלא בעומק הם היינו-הך, עד כמה שכל אחד יש לו מציאות כפשוטו, א"כ הכח הזה מתנגד אליו, אבל עד כמה שיש את עצם מציאות ההויה, כל שאר הכוחות נוספים על אותו דבר, זה נקרא 'תוספת שבת', זהו 'ואלה' מוסיף על הראשונות, כל מה שנעשה זה באופן של תוספת, כלומר שמעבר להויה הפשוטה יש עוד כח, הוא לא סותר אליו, הוא לא מתנגד אליו, אלא הוא נעשה תוספת על הדבר עצמו, והרי שכאן מונח עומק המדרגה של מציאות השלום.

הגילוי שכל הבריאה תוספת על מציאותו ית"ש

והתוספת הזו אם היא מתגלה כראוי, היא מגלה בעצם שכל הבריאה כולה היא בסוד תוספת, מה שנאמר ביום השביעי "ויכל אלקים ביום השביעי מלאכתו אשר עשה" היה שביתה, ואם זה שביתה א"כ אין אלא את הקדוש ברוך הוא לבדו, וא"כ, מהו הגילוי של כל הבריאה כולה? – כל הבריאה כולה היא כביכול תוספת אליו יתברך שמו, קודם שנברא העולם היה הוא ושמו אחד, היה הוא ושמו לבדו, וכשנעשה מציאות של בריאה נעשה תוספת על מציאותו יתברך שמו. זוהי תפיסת ששת ימי המעשה ותפיסת שבת, בשבת מתגלה 'שמה דקודשא בריך הוא', כשמתגלה ה'שבת' מתגלה 'הויה לבדו', וכשמצד תפיסת השבת מתגלה תפיסה של ששת ימי המעשה, אז מתגלה שכל ששת ימי המעשה הם תוספת על אמיתת המצאו כביכול, זוהי התפיסה של ששת ימי המעשה מצד השבת. אבל התפיסה של ששת ימי המעשה מצד עצמם שזה התפיסה של שש, תפיסה של ששה צדדים, היא תפיסה של דבר והיפוכו, היא תפיסה של דברים המתנגדים זה לזה, זה מקום ה'אלה', זה מקום הקללה. ובעומק יותר, כידוע מאד דברי חז"ל ששטנו של עשיו הוא יוסף, יוסף נקרא יוסף מכח שתי לשונות, או מלשון "אסף" ה' את חרפתי" או מלשון "יוסף" ה' לי בן אחר", ולשון זה הוא לשון של תוספת, וכפשוטו ה'יוסף לי ה' בן אחר' זה תוספת שמתחסת לבנימין, וודאי – אבל בעומק, יוסף מגלה שכל מציאות הבריאה היא תפיסה של תוספת, לא שהוא נקרא יוסף אלא העומק של התפיסה של 'יוסף' עליכם ככם אלף פעמים' היא שכל הבריאה כולה אינה אלא תוספת על אמיתת המצאו, זוהי תפיסת מדרגת יוסף.

משיח בן דוד - הויה, משיח בן יוסף - תוספת

וכידוע, במדרגת תרי משיחין משיח בן דוד ומשיח בן יוסף, משיח בן דוד מגלה את אמיתת ההויה, ומשיח בן יוסף בא לגלות שכל הבריאה אינה אלא תוספת על אמיתת ההויה, ובעומק - לכן צריך תרי משיחין, אם אין גילוי של הויה א"כ לא שייך גילוי מהו התוספת, עד כמה שיגלו לי מהו ההויה אז שייך שיגלו לי מהו המציאות שהיא תוספת.

אלו הם ה"תרי משיחין", גילוי ההויה שזה יהודה אותיות הויה-ה"ד' כדברי הגמ' בסוטה כידוע, הוא מגלה את עצם אמיתת הויתו, זה משיח בן דוד, ומשיח בן יוסף בא לברר מהו התוספת מכאן ואילך אחרי שגילינו את ההויה, זה עומק נקודת הדבר.

ולכן אם משיח בן יוסף בא לפני משיח בן דוד, כמו שמבואר בסוגיא בסוף סוכה, יש חשש שהוא יהרג, כלומר, עד כמה שזה תוספת לעצמו, א"כ זה שורש חטא עץ הדעת שזה מקום ה"ביום אכלך ממנו מות תמות", אבל עד כמה שהתוספת נגלית אחרי שיש מציאות של הויה, זה גופא מה שיש למשיח בן יוסף קיום, כי מתגלה התוספת על ההויה שהוא אמיתת המצאו.

סעודת לויתן - סעודה של תוספת שבת

זהו תוספת דתיקון שהיא בהבחנה של סעודת לויתן מלשון "הפעם ילווה אישי אלי" כמו שהאריכו רבותינו - בגר"א ועוד -, סעודת לויתן זה סעודה של 'תוספת שבת', זהו הסעודה שאילו אדם הראשון היה אוכל מעץ החיים הוא היה חי לעולם, שהאכילה מעץ החיים זה היה סעודה של תוספת שבת כמו שנתבאר בראשית הדברים, זה נקרא סעודת לויתן מלשון 'ילווה אלי', כל דבר שנלווה למשהו אחר הוא נוסף עליו, הוא תוספת על גביו, זהו לשון 'ילווה אישי אלי' ולכן היא נקראת סעודת לויתן.

עשו ויוסף - דבר והיפוכו

ומכל מקום, זה כחו של יוסף שהוא שטנו של עשיו, כלומר, יוסף ועשיו הם דבר והיפוכו כידוע, עשיו נקרא עשיו מלשון עשוי וגמור ויוסף הוא מלשון תוספת, וא"כ זהו דבר והיפוכו ממש, עשיו שהוא עשוי וגמור א"כ יש כאן מצידו הויה מוחלטת, אבל יוסף מגדיר את התפיסה שהכל זה תוספת על מציאות הדברים, עד כמה שעשיו מצייר את עצמו כ'עשוי וגמור' הוא מצייר את עצמו כהויה גמורה לעצמו, זה כל הויתו, ויוסף מגלה שאין הויה גמורה בבריאה וכל הבריאה היא איננה אלא מציאות של תוספת.

מה שעשיו מוגדר כעשוי וגמור, זה לא רק שהוא מגלה שהוא עשוי וגמור, אלא הוא מנסה לצייר תפיסה של 'עשוי וגמור' בבריאה, ותפיסה של 'עשוי וגמור' היא היפך מתפיסה של תוספת.

וכמובן, יהודה כנגד עשיו זה מצד הקדושה עצמו, ההויה האמיתית מול ההויה של שקר של עשיו, אבל הכח המתנגד שהוא המגלה את הטעות שבעשיו זה הגילוי שכולו תוספת ואין לו מציאות של הויה לעצמו שזה מכחו של יוסף.

גילוי ה'עשיו וגמור' דעשיו בשערות שהם תוספת

ולכן דייקא עשיו נקרא 'איש שעיר' - יש את הרמ"ח איברים שבאדם שהם איברים גמורים, והכח שמתגלה בעיקר באדם שהוא מציאות של תוספת - זה מתגלה בשערות ובצפרניים של האדם, שבשני הדברים הללו מתגלה בעיקר כח התוספת שבאדם, יש את המהלך של הצפרניים שזה מהלך לעצמו שזה מתגלה בבחינת אשתו של משה **צפורה** מלשון של **צפרניים**, אבל ביחס של השערות עשיו הוא הגילוי של התוספת בצד של השערות, עשיו שהוא התפיסה של עשיו וגמור מחד ומאידך הוא נקרא 'איש שעיר' זה גופא העומק של הדברים, כי הרי בשערות מתגלה שכולו תוספת [- ולכן דייקא מצד הקלקול כתוב אצל יוסף שהוא היה מסלסל בשערו, שמדין ה'יוסף' שבו הוא היה מסלסל בשערו, כי השערות אינם אלא תפיסת תוספת], וא"כ, מתגלה מצד הקלקול של עשיו שמה שזה גלוי וידוע שהשערות אינם אלא תוספת, הוא גם מגלה בהם שהוא 'עשיו וגמור'.

וכמובן, יש אופן של 'עשיו וגמור' שמתגלה בשערות מצד התיקון שלא מורידים אותם שזה המהלך של נזיר, וזה יוסף שנאמר בו מצד אחד 'ולקדקוד נזיר אחיו', אבל מ"מ ההגדרה שנמצאת בעשיו היא שהוא מגלה את ההויה של עלמא דשיקרא, וזה דייקא מתגלה בשערות שכל עצמותם אינם אלא תוספת ואפילו הכי עליהם הוא מוגדר 'עשיו וגמור'.

ודייקא מה שנאמר בו 'עשיו וגמור' זה כשהוא יצא לאויר העולם שהוא היה כבר שעיר כמו האדם המבוגר שיש לו שערות, וכמובן - כפשוטו זה מצד נקודת הקלקול שבדברים שהוא נראה כאדם מבוגר, אבל בעומק, הוא מגלה שהשערות עצמם הם אינם תוספת אלא הם עצם ההויה.

כח הנפילה של ה'שש' שבנעשיו וכח הנפילה של הז'

ומכל מקום, כדברי הגמ' הידועים בפרק יש נוחלין שהגמ' אומרת על הפסוק "ועיני לאה רכות" שלאה היתה יושבת על פרשת דרכים והיתה שומעת שהיו אומרים גדולה לגדול וקטנה לקטן, רחל ליעקב ולאה לעשיו, כלומר - לאה שייכת למציאות של עשיו, עד שנשרו ריסי עיניה וכו' והיא זכתה להיות בחלקו של יעקב.

אבל העומק שבדברים הוא - ברור הדבר - **אלה** אותיות **לאה**, כלומר שתפיסת לאה, כאשר היא מתגלה מצד הנפילה שהיא שייכת לעשיו - שם נמצא מקום המיתה, וכמו שמפורש הרי בקרא בסוף פרשת וישלח

על מלכי אדום 'וימלוך - וימת' - מה שהקב"ה מלך על עולמו זה היה בשבת קודש שאז מתגלה עיקר המלוכה - 'שבת המלכה', ומה שמצד הקדושה שבת זהו מלוכה המתקיימת, היפך מלוכה המתקיימת מתגלה בז' מלכי אדום שמתו שזה מלכים שאינם מתקיימים, שזהו ה'וימלוך - וימת' שנאמר בז' המלכים שמתו.

כלומר, מה שעשיו מגלה - שלא רק ששה הם אלה שמתים אצלו מצד מדרגת ה'ששה' אלא גם ה'שבעה' מתים עצלו.

זה מה שמתגלה בעשיו ולא, מצד החלק של לאה ששייך לעשיו זה הגילוי שה'ששה' הם אלה שמתים, לאה-אלה ו' פעמים ו', זהו לאה בחלקו של עשיו, זה הגילוי שהששה מתים.

ה'עשיו וגמור' דעשיו - הקליפה של שבת קודש

אבל הגילוי של עשיו עצמו למעלה ממה שלא היה ראוי להיות אשתו, הוא הגילוי של שבע המלכים שמתו, זה בחינת שבת קודש שמתגלה בה ה'עשיו וגמור' - 'כאילו כל מלאכתך עשויה' מצד הקדושה, ועשיו הוא הקליפה של ה'כאילו כל מלאכתך עשויה' של שבת קדוש מציאותו של עשיו עומדת כנגד כך שהוא 'עשיו וגמור' מצד המציאות של הקלוקל.

כנגד ה'כילה כל מלאכתו ביום השבת' עומד מציאותו של עשיו שהוא עשיו וגמור.

ומצד כך, הוא לא רק 'אלה' שפוסל את הראשונות, אלא גם ה'ואלה' במקום שזה יהיה מוסיף על הראשונות, הוא מגלה שמקום התוספת שזהו המקום של השער, מתגלה בו בדיוק הפוך, שגם ה'ואלה' הוא פוסל, גם בכניסה למהלכי השבע הוא ג"כ פוסל אותם, זהו קלוקלו שלו עשיו.

מה שמצד הקדושה יש את האכילה של ערב שבת קודש של עץ החיים ואת האכילה דקלוקל של עץ הדעת כמו שכבר הוזכר, מה שנאמר שיעקב נתן לעשיו לחם ונזיד עדשים "ויאכל וישת וגו' ויבז עשו את הבכורה", כלומר שיעקב נתן לו את האכילה ששייכת לעץ הדעת, זה האכילה שהוא נתן לעשיו, והוא הרי נתן לו את זה דייקא, ביום מיתתו של אברהם, כלומר, מצד המיתה שבאברהם, זה מה שלקח עשיו לחלקו, ולכן הוא אמר "הנני הולך למות ולמה זה לי בכורה", כלומר, כי היה כאן את נתינת כח המיתה שבאכילה, היא זו שניתנה לעשיו מכחו של יעקב אבינו, משא"כ אצל יעקב - "יעקב אבינו לא מת, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים".

והגילוי הזה, א"כ, שמתגלה בחלקו של עשיו הוא הגילוי של התנודה שצריכה להיות - 'ואלה, מוסיף על הראשונות', מצד נקודת התיקון של עץ החיים, היפך כך הוא אוכל מעץ הדעת טוב ורע שבו נאמר "ביום אכלך ממנו מות תמות", זוהי מציאות אכילתו.

והרי חז"ל אומרים על הפסוק "ויבוא עשיו מן השדה והוא עייף" - חמשה עבירות עבר באותו היום של מכירת הבכורה, והעבירה השישית היא מכירת הבכורה, והעבירה השביעית שמתגלה [- ובעומק, זה לא מצידו -] זה נטילת הברכות שלקחו ממנו, הוא המציאות של ה'שביעי' שמתגלה כאן, מקבילים מכירת הבכורה של ה'שישי' ונטילת הברכה שב'שביעי' - זהו מה שחל במעמקי מציאות הקלקול בחלקו של עשיו, זה ה'אלה' אותיות לאה, לאה דקלקול שהיתה שייכת לעשיו.

פרשת דרכים - תפיסת ה'שש'

וזה מה שמונח במה שמבואר בגמ', שהיתה יושבת בפרשת דרכים, כל 'פרשת דרכים' זה מקום שאפשר ללכת לשני צדדים, אבל, זה לא רק שאפשר ללכת לשני צדדים אלא זה התפיסה של ה'שש' - דבר והיפוכו - זו ההגדרה של פרשת דרכים, בבחינת "אם השמאל ואימינה ואם הימין ואשמאילה" שזה פרשת דרכים שיש בה את ב' האפשרויות ללכת בשני צדדים הפוכים זה מזה, זה עומק ההגדרה שנקראת פרשת דרכים. ומצד התפיסה הזו, לאה שייכת לעשיו זה הלאה של ה'אלה' דקלקול שהיא שייכת לעשיו, וזה השורש של ה"אלה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים" מצד שורש נקודת הקלקול, היפך ה"ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרימה", זה חלקו של עשיו שחל בו מצד נקודת ה'אלה' שבבחינת הששה של מהלכי הקלקול שנתבאר.

ויתר על כן, כמו שנתבאר הוא במהלכי ה'ואלה' - שהוא מקלקל גם את מדרגת ה'ואלה' של הששה, זה ה'עשוי וגמור' שמצד חלקו של עשיו.

ה'שישי' וה'שביעי' במדרגת מתן תורה

וכנגד כך בישראל, כדרשת חז"ל על 'יום השישי' שכל העולם עומד ותלוי ביום השישי בסיון של מתן תורה, ולהבין עמוק - כפשוטו היינו שביום השישי ניתנה תורה, אבל, הרי 'משה הוסיף יום אחד מדעתו' כמו שאומרת הגמ' בשבת בסוגיא דמתן תורה, שמשה במה שהוא הוסיף יום אחד מדעתו הוא בא לתקן את אותו מציאות של תוספת, שהתוספת לא תהיה באופן של 'לא תגעו בו' דקלקול שהיה בעץ הדעת, שהרי בהר סיני הם נצטוו לא לגעת - 'כל הנוגע בהר מות יומת' שזה התיקון של ה'לא תגעו' דקלקול שזה האיסור נגיעה שהם הוסיפו, כאן הנגיעה היא לא באופן של תוספת אלא היא הופכת להיות מעיקר הציווי.

אבל יתר על כן, ב"הוסיף משה יום אחד מדעתו" הוא מצרף את ה'שישי' ואת ה'שביעי', הוא מצרף את מדרגת ה'לכו' בשבת ניתנה תורה' יחד עם 'יום השישי', הוא מצרף את השישי והשביעי.

מדרגת ודברת 'בם' שבגימטריא 'ואלה'

ובעומק יותר, להבין ברור – הרי בני ישראל הלכו במדבר מ"ב מסעות, כלומר, מתגלה מ"ב מסעות שזה לא באופן של 'אלה' אלא זה המדרגה של 'ואלה' שבגימטריא מ"ב, זה העומק שמתגלה ביציאה ממצרים. ולפי"ז בהקבלה למה שהוזכר בשיעור הקודם בשורשי הא-ל שאחד מהשורשים הוא הצירוף של ה'אלב"ם', ועיקר הגילוי של ה'בם' זה ה'ודברת בם' ולא בדברים בטלים, ברור לכל בר-דעת – התורה ניתנה במדבר בבחינת 'בלכתך בדרך' כמו שכתוב במצות תלמוד תורה 'בשבתך בביתך ובלכתך בדרך', כלומר שמצד מה, היא ניתנה במדרגת 'בלכתך בדרך', ומצד המדרגה של דרך, הם אלו המ"ב מסעות שהם הלכו במדבר, ושם ניתנה התורה.

זה העומק של הציווי שנאמר 'ודברת בם', כאשר ה'אל' הוא מצד התיקון, א"כ הוא שייך ל-אל-בם א"כ זה לא בבחינת אל של 'אלה', פוסל את הראשונות, אלא זה 'ואלה' מוסיף על הראשונות 'שואלה' בגימטריה מ"ב, זהו ה'אל-ב"ם', מתגלה ה'ודברת בם', ולא בדברים בטלים'.

זה הצירוף של ה'שישי' וה'שביעי' שהוזכר לעיל, הרי יש מדרגה של 'אלה' ויש מדרגה של שבועה, ש'אלה' זה מדרגה של ששה ושבעה זה שבעה.

הממוצע בין הששה לשבעה הוא ה'ואלה' – שהוא ששה פעמים שבע, הוא הממוצע בין שניהם שהוא ה'מוסיף על הראשונות' בסוד תוספת של קדושה, זה מדרגת בני ישראל כאשר הם נמצאים במדרגת יציאת מצרים.

וה'אלה' שנפלו עוד ב'אלה אלהיך ישראל' זה מצד מדרגת השישי של הנפילה שלא נצטרף לשבע, זה ה'אלה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים', כלומר, שכל היציאה ממצרים לפי"ז, היא לא במדרגת מ"ב – 'ואלה', אלא במדרגת ל"ו – אלה, זה 'אלה אלהיך ישראל אשר העלוך מארץ מצרים'.

כאשר מתגלה השורש העמוק של מציאות ה'אלה', מתגלה שבמקום שיהיה 'שבועת האלה' דקלקול שנאמר בסוטה שזה ה'עלובה כלה שזינתה תוך חופתה' בבחינת סוטה, מתגלה ההיפך, ה'אלה' תיקון שמצטרף לשבועה, זה ה'ואלה' שמוסיף.

גילוי התוספת שב'נשבעין לקיים את המצוה'

איפה מתגלה אלת השבועה של ה'ואלה' שמוסיף? – כמו שאומרת הגמ' בנדרים כידוע שעל כל דבר ודבר אפשר להישבע, אבל הוא לא יכול להישבע על מה שהוא מחויב מדינא כי הוא 'עומד ומושב מהר סיני', אבל נשבעין לקיים את המצוות כמו שאומרת שם הגמ' 'לזרוזי נפשיה' כמו שלומדים מהפסוק 'נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי צדקך', מה עומק הגדר של 'נשבעים לקיים את המצוות?' – ה'נשבעים לקיים את

המצווה" זה השבע שהוא בעצם מדין תוספת, כי הרי הוא כבר מושבע ועומד מהר סיני, וא"כ כל השבועה הזו היא 'לזרוזי נפשיה' באופן של תוספת של זירוז.

והרי כל מי שמקבל שבת מוקדם שמקבל על עצמו תוספת שבת באופן של 'ממהרים לבוא אל השבת' בבחינת "זריזים מקדימים למצוות" שהוא מקיים את הדבר לפני כן, זה נקרא "נשבעים לקיים את המצוות". זה התיקון של השש והשבע, ב'מושבע ועומד מהר סיני', שם היה את הצירוף של השש והשבע מכח ה'ואלה', ושם ה'אלה' שהוא לשון של שבועה הוא לא שבועה בבחינת 'שבועת האלה' דקלקול, אלא בבחינת 'ואלה' שמצטרף לשבועה, זה צירוף לשבועה.

כפשוטו יש ששה ויש שבעה, בשבעה זה תיקון ובששה זה נפילה, ועשו מגלה את הקלקול שגם השבעה נופל, שזה הז' מלכי אדום שמתו.

אבל מצד התיקון מצרפים את הששה לשבעה, זה השורש של מדרגת מתן תורה "לכו"ע בשבת ניתנה בו תורה" שזה היום השביעי, יחד עם היום השישי שמצורפים יחד אהדדי ושם ניתנה תורה.

זה ה'נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי צדקך' שזה ה'נשבעין לקיים את המצוה מדין תוספת, "לזרוזי נפשיה קאמר".

ומצד כך זה עומק נקודת התיקון, שמה שהוא 'מושבע ועומד מהר סיני' היינו שכביכול הוא 'מושבע ועומד' מהדבר ה' של 'והאלקים יעננו בקול', משם הוא מושבע ועומד, וכאשר מתגלה האלב"ם של מהלכי התיקון שזהו מדרגת הדיבור בדברי תורה - "ודברת בם" שמכח המ"ב מסעות, ושורשו ב'ואלה' כמו שנתבאר במהלכי הדברים, שם הוא האופן של אלה הופכת להיות מדרגה של תיקון.

גילוי התוספת שבלאה - 'רחל ולאה'

כאשר מתגלה המדרגה הזו, כידוע עד מאד שזה ההארה של ימי החנוכה - הל"ו נרות שמאירים, כאשר שייך שהל"ו יהיה אלה, יהיה קללה, אז נעשה מציאות הקלקול, אבל כאשר יתר על כן, חוזרים ומצרפים את אותו אור במציאות התיקון ע"י ה'ואלה' שחוזר ומצטרף, על ידי כן לאה חוזרת לחלקו של יעקב אבינו, היא יוצאת מחלקו של עשיו, ואז, היא לא נישאת ליעקב מדין האשה העיקרית, יש את רחל שהיא עיקרו של בית, ולאה הופכת להיות בבחינת 'ולאה' - רחל ולאה', היא תוספת ליעקב, זהו התיקון של לאה, התיקון הוא לא רק במה שהיא נישאת אחרי רחל [- אמנם מצד סדר הדברים לבן החליף, אבל מצד התפיסה עיקר הבית הוא רחל והתוספת היא לאה], אלא בעומק היא באה שבמקום לאה שזה בבחינת 'אלה' דקלקול, היא הופכת להיות 'ולאה' - 'ואלה' שמוסיף על הראשונות, רחל היא עיקרו של בית, היא מדרגת ה'שביעי',

אבל התוספת של הדבר זה האופן של לאה שחוזרת ומצטרפת יחד אהדדי, כאן מונח שלימות תיקון ה'ואלה', תיקון של 'אלת השבועה', שבמקום קללה כולו מציאות של ברכה.

שאלה מהשומעים:

הרב אמר שלאה באה לתקן את המציאות של הקלקול ע"י שהיא תוספת לרחל, ולכאורה הרי לאה היא בבחינה של יהודה. תשובה: כן, זה שאלה ברורה מיניה וביה, מסכים בוודאי, רק ההגדרה היא – ולכן הזכרנו בקצרה ממש שבחינת הקלקול שמתגלה בעשיו שהוא מגלה את מציאות ההויה מצד הקלקול, יש שני כוחות איך מתגלה התיקון כנגד מציאות ההויה של עשיו, או שמגלים הויה מול הויה, או שמגלים תוספת כנגד הויה שזה עומק נקודת התיקון, זה מצד נקודת התיקון שכנגד מציאותו של עשיו, אבל עשיו מצד נקודת הגילוי שלו כמו שנתבאר – מה שנראה כתוספת עשיו מגלה שהוא בעצם הויה, זה עומק הקלקול שלו, ולכן הוא לוקח את לאה שהיא תוספת ומגלה שהיא הויה, ובעומק, השורש של לאה היא באמת הויה ולכן הוא יכול להטות שהתוספת נראית כהויה, הוא לוקח דבר שבעצם שורשו הוא בהויה כי לאה היא באופן של ממוצע של ה'ואלה' – 'ולאה' שהיא מצטרפת לשניהם – מדגישים – היא בבחינת 'ואלה', והרי מה שהיא הולידה את יהודה היא לא הולידה את יהודה לעצמו, היא הרי הולידה את יהודה מכח מה שהיא נכנסה תחת רחל שרחל מסרה לה את סימניה, ולכל אחת ואחת היה ראוי שיהיה ג' שבטים, וא"כ כשהיא ילדה את יהודה א"כ נוסף לה מעבר לחלקה שהוא הרי הרביעי, וא"כ, היא ילדה אותו בסוד תוספת, רק שזה לא מציאות של הויה כפשוטו אלא מכח רחל הוא נולד, ולכן כסדר בבריאה מתגלה קודם יוסף ולאחר מכן יהודה, וכן בסדר המשיחין שקודם משיח בן יוסף, אבל זה ברור שהשורש שמתגלה במה שעשיו לוקח את לאה, כלומר, לקחת את התוספת ולגלות אותו שהוא עצם ההויה, זה עומק ההגדרה בקלקול.

תגובת הרב:

מהלך של תוספת אמיתי שהוא לגלות מהו הויה ומה התוספת – זה מצד הקדושה, אבל בקלקול של עשיו הוא מראה שמה שהוא תוספת שזה בחינת השערות הוא עצם ההויה, זה המהלך דקלקול, במהלך דתיקון יש גילוי של הויה וגילוי – לפיכך – מהו התוספת, וזה גופא המהלך דקלקול שעשיו מגלה שכביכול התוספת היא הופכת להיות עצם ההויה, זה נקרא שהוא לוקח את לאה.